

Barri de Les Coromines

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Zona sud-est del nucli urbà
Emplaçament L'accés més habitual en vehicle, és creuar el pont de l'Ajuntament i seguir pel carrer Regatell.

Coordenades:

Latitud: 42.24368
Longitud: 1.97775
UTM Est (X): 415663
UTM Nord (Y): 4677338

Classificació

Número de fitxa 08166 - 66
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Popular
Segle XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Actualment el barri de les Coromines ha estat inclòs dins el programa d'ajuts de la Llei de barris (any 2.008, confirmat el gener de 2.009), promogut des del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, finançat junt amb l'ajuntament de La Pobla de Lillet. El programa escollit suposa la rehabilitació integral del barri, per tal de revitalitzar el marge esquerra del Llobregat, renovant xarxes de serveis, reparació de dèficits dels edificis, construcció de nous espais de caire social, etc.
Protecció Legal
Observacions protecció: NNSS (29/6/1988): Conjunt urbanístic d'especial interès.
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Varis propietaris

Fitxes associades:

[Cal Barnola](#)

Autoria de la fitxa

Sara Simon Vilardaga

Data de registre de la fitxa:

dl., 08/06/2009 - 02:00

Descripció

El barri de les Coromines està situat per sobre el riu Llobregat i l'Arija, pel seu costat esquerre (l'oposat al nucli antic); a més queda al costat del camí ral que porta al Monastir de Santa Maria de Lillet, i també des d'aquí es pot agafar el camí que condueix a Falgars. El fet que s'anomeni Les Coromines, s'ha vinculat amb la presència del mas Barnola, ja que es creu que l'espai on es construï el barri es pot correspondre amb la coromina o quintà (o sigui un camp o tros de terra de pastura pertanyent a un mas, poblat, o castell, etc) del dit mas. El barri va ser fundat a mitjans del segle XVIII (entorn a 1740), per la necessitat d'habitatges pels jornalers.

La trama urbana marcada per la geometria que el conforma és el que li aporta singularitat i modernitat, es caracteritza per un eix principal i central (orientat nord-sud i per on circula el col·lector principal) al qual connecten eixos secundaris (orientats est-oest) col·locats perpendiculars al principal, i paral·lels entre ells. El conjunt defineix un traçat de carrers plans i rectes, amb una plaça més o menys central, on hi ha la font de Sant Roc i a prop hi havia hagut el safareig públic. El desnivell poc acusat del terreny, permet però que el conjunt de filades de carrers mostri alineacions de façanes esglaonades de manera homogènia. Els carrers es construïren a partir d'una mateixa tipologia de cases entre mitgeres perfectament alineades en façanes, i formades per planta baixa, dos pisos i unes golfes o eixida, de fet de poca alçada, però també regular. Les parcel·les mostren una fondària edificable que varia de 8 metres les primeres filades a 7 metres a les últimes; i amb una amplada determinada per la llum de les bigues més el forat d'escala, que en resulta uns 6 metres. La distribució de les vivendes era a partir de la doble ventilació, dues façanes (nord i sud), així la porta d'accés es situa a la façana nord; la distribució general era l'estable i comuna a planta baixa, tres habitacions a planta pis i menjador i cuina a la planta segona, i a les golfes, l'espai per graner i per l'aviram, ventilat a través d'una eixida. Un altre tret diferenciador del barri és el nom dels carrers, definit per numeració, com el primer de les coromines, el quart o el vuitè de les coromines.

Observacions:

Al costat est del barri hi ha la font del Marge, molt freqüentada. Hi ha el camí d'accés al cementiri que travessa l'Arija per una palanca. A un extrem del barri hi ha la petita capella de Sant Antoni, segons consta, construïda al 1544, a peu del creuament del camí que porta en un sentit, al Monestir i, en l'altre, a Falgars. A més, hi havia hagut l'església del Roser, també coneguda com la del pont, per la seva primera ubicació prop del pont vell; aquesta fou construïda al 1581 i enderrocada al 1600; posteriorment es va tornar a construir, en concret al 1761 (quan el barri de les Coromines ja estava en plena expansió), però en una altra ubicació, a redós de la masia de Cal Barnola, actualment tant sols en resta algun escàs testimoni, degut a que fou destruïda durant la guerra civil. El primer cinema que hi va haver a la Pobla de Lillet va estar ubicat a la plaça de les Coromines.

Història

La fundació del barri de les Coromines data d'entorn al 1740. La seva construcció es relaciona amb el ràpid creixement demogràfic que experimentà el país al llarg d'aquest segle XVIII, i en concret la Pobla de Lillet, on en menys d'un segle quasi es triplicà la població; entre 1708 i 1787, la població va passar de 560

habitants a 1326. Fet que evidencia una forta necessitat de nous habitatges per encabir la creixent població. Creixement demogràfic paral·lel a l'augment industrial, tot i que al segle posterior seria més acusat. La racionalitat del projecte urbanístic del barri, junt amb el prototipus de vivenda que el defineix, va permetre un ràpid avanç en la construcció del mateix.

Que es tracta d'un projecte modern i innovador, queda palès en el comentari de Francisco de Zamora en el seu diari de viatge, ens diu que està fet per "modernas -calles- anchas y tiradas a cordel, con una plaza en medio y en terreno llano" en contraposició als carrers estrets i costeruts del casc antic (ZAMORA:1973:95-96); també Madoz s'hi refereix, "6 o 7 calles que por ser paralelas y tiradas a cordel llaman la Barceloneta, aunque su verdadero nombre es las Corominas" (MADOZ:1846).

L'any 1954 es va ampliar el barri de les Coromines pel costat sud-est amb la construcció de les cases de l'Asland.

Bibliografia

FRANCÀS I PATSÍ, À. (1997): La Pobla de Lillet. Història, costums i tradicions de la Vall de Lillet (Berguedà). Columna Albí, Berga.

GALERA, M. (1997: 37-44): "La Pobla de Lillet i el seu entorn geogràfic vist a través de la cartografia de Catalunya dels segles XVII i XVIII". L'Erol, núm. 53, primavera 1997.

GUILLÉN, L.. (1997: 46-55): "Les traces del L'illet passat". L'Erol, núm. 53, primavera 1997.

IGLESIAS, Josep (1974). Estadístiques de població de Catalunya. El primer vicenni del segle XVIII. Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona.

MADOZ, P. (1846): Diccionario geográfico estadístico histórico de España y sus posesiones de Ultramar. Madrid.

NOGUERA, R. (1997: 60-70): "Una vila de llarga història industrial". L'Erol, núm. 53, primavera 1997.

ROSIÑOL I ORRIOLS, J. (1988): El passat de la nostra vila. La Pobla de Lillet. Recull històric, geogràfic i cultural. Ed. La Llar del Llibre, Barcelona.

ROSINYOL, J.M.. (1997: 22-24): "Les esglésies del municipi". L'Erol, núm. 53, primavera 1997.

TORRES, C.A.(1905) . "Itinerari per les Valls Altes del Llobregat. Berguedà", p. 167, Barcelona.

VV.AA.(1981) "Gran geografia Comarcal de Catalunya", vol. 2, El Berguedà, Barcelona.

ZAMORA, F. (1973: 95-97): Diario de los viajes hechos en Cataluña. Curial, Barcelona.

